

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน
สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

A STUDY OF GUIDELINES TO DEVELOPING LEARNING MANAGEMENT
IN THE COURSE OF SCHOOL GUIDANCE SERVICES FOR COUNSELING
PSYCHOLOGY AND GUIDANCE STUDENTS IN FACULTY OF EDUCATION,
NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY

กนกกร เมตตาจิต

KANOKKORN MEDTAJIT

คณะครุศาสตร์

Faculty of Education

นครราชสีมา

Nakhon Ratchasima

รับบทความต้นฉบับ : 31 มกราคม 2562

ตอบรับการตีพิมพ์บทความ : 25 เมษายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้และหาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4-5 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีการศึกษา 2559 ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนและเรียนผ่านในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนแล้ว กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง 1 ห้อง จำนวน 37 คน ใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดสอบคุณภาพได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.93-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอแบบความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลลักษณะและปัญหาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในภาพรวมและรายมิติอยู่ในระดับมาก และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มิติที่ 1 โดยการจัดการกิจกรรมที่ควรส่งเสริม มีเครื่องมือในการติดตามผล สอดแทรกทฤษฎีพัฒนาการของผู้เรียน และการดำเนินโครงการเพื่อนที่ปรึกษา มิติที่ 2 ส่งเสริมความรู้ การเขียนแผนเก็บรวบรวมข้อมูล ฝึกปฏิบัติ และเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับกิจกรรม มิติที่ 3 การยกตัวอย่างพร้อมอธิบาย การเขียนแผนเป็นขั้นตอนและให้ข้อมูลย้อนกลับ สำนวญตัวเสริมแรง จัดกลุ่มกิจกรรมให้เหมาะสม ออกแบบให้คิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในการจัดหาและนำเสนอข้อมูล และมิติที่ 4 ให้ความสำคัญต่อการช่วยเหลือนักเรียน การบูรณาการเนื้อหาสาระไปสู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริง และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

คำสำคัญ : การจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน, การส่งเสริม, การเรียนรู้

ABSTRACT

The research purposes were to examine the characteristics and problems of learning management and to determine guidelines to develop learning management in the course of School Guidance Services for Counseling Psychology and Guidance of 4th- 5th year students in academic year 2016 of Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University. The sample of 37 students was particularly selected, the instruments were Likert scale questionnaire and interview, the efficiency evaluation from (IOC between 0.93-1.00) and reliability was 0.88. Data were analyzed by using means and standard deviation and also content analysis by essay presentation as the qualitative data.

The finding indicated that the characteristics and problems of learning management dimension and overview were at high level and guidelines to develop learning management consysed of 4 aspects: 1) Activities management to develop and the tools in follow up by using the developing theory intervention and youth counselor projects operation, 2) Writing plans of data collections, practice and choose appropriate tools with activities, 3) Illustrations to explain the writing plans process and feedback, explore the reinforcement, appropriate activities groups management, creative thinking designs and participation in data presentations and provisions, and 4) Emphasizing the student supports, substance integrations to practice in real situation and to choose appropriate technology tool.

Keywords : Management in school guidance sevrices, Guidelines to develop, Learning

บทนำ

การสร้างครูแนะแนวและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในมิติการแนะแนวและการปรึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการช่วยเหลือนักเรียนและเยาวชนไทยให้รู้จักและเข้าใจตนเองและสังคมรอบตัว สามารถปรับตัวอยู่กับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้ รวมถึงช่วยเหลือนักเรียนและเยาวชนที่ประสบปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินชีวิตให้สามารถก้าวผ่านอุปสรรคทั้งหมดได้ อันจะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) “ที่มุ่งพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมทั้งมิติร่างกายที่สมบูรณ์ มีสติปัญญาที่รอบรู้และมีจิตใจที่สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม มีความเพียร มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Office of the National Economic and Social Development Board (NESDB), 2011, online).

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเป็นหลักสูตรที่จะเตรียมบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถมิติการศึกษาเชิงจิตวิทยาและการแนะแนว ซึ่งมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพคนและสังคม เป็นผู้ที่ทำหน้าที่พัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศให้สามารถพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ รู้จักการป้องกันปัญหาที่อาจเกิด และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง (Faculty of Education, 2012, p. 6) โดยผู้วิจัยได้รับมอบหมายจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนว

ในโรงเรียนให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา โดยรายวิชานี้ มีจุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย ขอบข่าย ปรัชญา และหลักการของงานแนะแนวในโรงเรียน การฝึกปฏิบัติงานบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้การปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล (Faculty of Education, 2012, p. 32) การจัดการเรียนการสอนแต่ละสัปดาห์จะเป็นการฝึกปฏิบัติ แต่ละบริการทั้ง 5 บริการ จากการสังเกตของผู้สอนและการประเมินผลงานในระหว่างการจัดการเรียนการสอน พบว่าการฝึกเขียนแผนการจัดการบริการแนะแนวนักศึกษาสามารถเขียนแผนได้แต่ไม่ครอบคลุม 3 ด้าน คือ การศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม และการฝึกออกแบบการจัดการบริการแนะแนวนักศึกษายังออกแบบกิจกรรมที่เน้นการบรรยาย และมีการติดตามผลที่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรม รวมทั้งการเลือกใช้สื่อที่ไม่น่าสนใจ ไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งนำไปสู่การจัดบริการแนะแนวในสถานการณ์จำลองในห้องเรียนที่ไม่มีความหลากหลายไปด้วย นอกจากนี้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยของนักศึกษาจำนวน 37 คน ภาพรวมนักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 43.76 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 62.51 โดยคะแนนสูงสุดได้ 57 และคะแนนต่ำสุดได้ 20 (Academic Promotion and Registration Office, 2016, online) จากคะแนนผู้สอนสันนิษฐานว่านักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจยังไม่ชัดเจน เนื่องจากนักศึกษาไม่สามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละบริการแนะแนวให้ถูกต้องตามหลักการและไม่สามารถยกตัวอย่างการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน รายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียน การสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาได้มากที่สุด อันจะนำไปสู่การสร้างรูปแบบการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มการเป็นครูมีอาชีพ ในการศึกษา วิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เป็นรูปแบบหนึ่งที่คุณสอนสืบค้นเกี่ยวกับผู้เรียนและการสอนของตน จะนำไปสู่ การตัดสินใจที่เป็นรูปธรรม เพื่อปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ในบริบททางการศึกษาเฉพาะแห่ง (Sangprasit, 2013, p. 13)

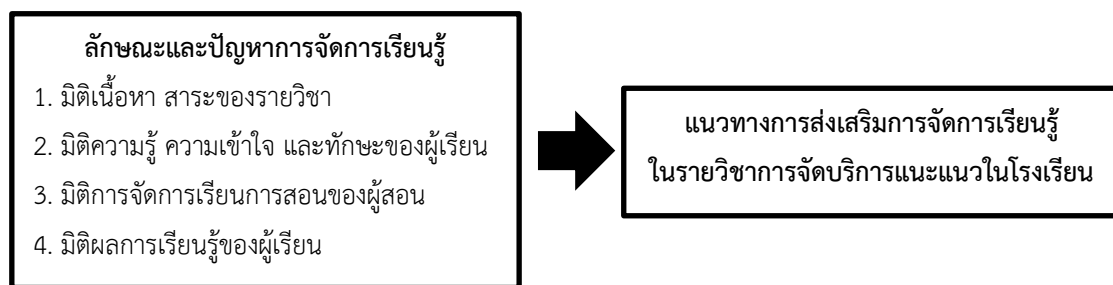
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ประโยชน์การวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน ของนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. ได้แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน ของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้ ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนวได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่คำว่า “ลักษณะการจัดการเรียนรู้” หมายถึง การดำเนินกิจกรรมในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนตามการรับรู้และทักษะของผู้เรียนในมิติ การจำแนกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในรายวิชา มิติความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ในรายวิชา มิติวิธีการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และมิติผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา “ปัญหาการจัดการเรียนรู้” หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน ตามการรับรู้และทักษะของผู้เรียนในมิติเนื้อหาสาระ มิติความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ ในรายวิชา มิติวิธีการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และมิติผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชา และ “แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้” หมายถึง แนวทางและวิธีการในการจัดการเรียนรู้รายวิชา การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สำหรับนักศึกษา สาขาจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดย เป็นการศึกษาเชิงผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาชั้นปี 4-5 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา และการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ลงทะเบียนเรียนและเรียนผ่านในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนไปแล้ว ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2559 ภาคปกติ จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 66 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 1 ห้อง รวม 37 คน ด้วยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Academic Promotion and Registration Office, 2016, online).

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยมีความสอดคล้องกับแผนการสอน รายวิชา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ และชั้นปี ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ สอบถามลักษณะการจัดการเรียนรู้ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมด 55 ข้อ เป็นข้อคำถาม ประกอบ 4 มิติ คือ มิติที่ 1 เนื้อหา สารของรายวิชา มิติที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียน มิติที่ 3 การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และมิติที่ 4 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

(Rating scale) คือ 5=เป็นจริงมากที่สุด 4=เป็นจริงมาก 3=เป็นจริงปานกลาง 2=เป็นจริงน้อย และ 1=เป็นจริงน้อยที่สุด และตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ผ่านการเสนอผู้เชี่ยวชาญที่เคยสอนเกี่ยวกับการแนะแนว จำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถามและให้คะแนนโดยนำคะแนนที่ได้มาทดสอบหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Vailidity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977, unpagged) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.93-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไข (Srisa-ard, 2013, p. 71) พิจารณาข้อเสนอแนะที่ได้และปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาควิชา (Academic Promotion and Registration Office, 2016, online) นำผลที่ได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าทั้งฉบับ 0.88 ผ่านเกณฑ์ตามเงื่อนไข (Srisa-ard, 2013, p. 115)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน และเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามทัศนคติของผู้เรียน ดังนี้ (Srisa-ard, 2013, p. 121).

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การหาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการจัดสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์ใน 4 ประเด็นตามมิติในข้อคำถามของแบบสอบถามเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สนใจ จำนวน 7 คน โดยมีการนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ให้กลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ได้ทราบก่อนแล้วจึงทำการจัดสนทนากลุ่มย่อยและเก็บข้อมูลด้วยตัวเองด้วยการจัดบันทึกและบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อสรุปความคิดเห็น จัดกลุ่มข้อมูล (Phase) แต่ละประเด็นตามมิติที่กำหนดไว้ ทำการอ่านทบทวนเพื่อสรุปข้อความและประโยคที่จัดกลุ่มไว้ นำเสนอเป็นแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. การประเมินผลลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา (N=37)

มิติที่	มิติ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	เนื้อหา สาระของรายวิชา	3.99	0.62	มาก
2	ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียน	3.66	0.63	มาก
3	การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน	4.02	0.65	มาก
4	ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.83	0.52	มาก
รวมเฉลี่ย		3.87	0.61	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D=0.61) และรายมิติอยู่ในระดับมากทุกมิติ ดังนี้ มิติการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ($\bar{X}=4.02$, S.D=0.65) มิติเนื้อหา สาระของรายวิชา ($\bar{X}=3.99$, S.D=0.62) มิติผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}=3.83$, S.D=0.52) และ มิติความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียน ($\bar{X}=3.66$, S.D=0.63)

2. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน

ลักษณะการจัดการเรียนรู้	ปัญหาการจัดการเรียนรู้
มิติที่ 1 เนื้อหา สาระรายวิชา	
1) ความรู้เบื้องต้นของงานแนะแนว	1) การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาและโครงการเพื่อนที่ปรึกษา (Youth Counselor: YC)
2) บริการแนะแนว 5 บริการ	ยังไม่เพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติจริง
3) การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน	2) ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการที่สอดแทรกในพัฒนาการของผู้เรียน
4) แผนการจัดบริการแนะแนว	3) ไม่มีรายละเอียดและขั้นตอนเกี่ยวกับการให้ทุน วิธีการจัดหาทุนและตัวอย่างการติดตามผล
มิติที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ : นักศึกษา	
1) อธิบายความรู้เบื้องต้นของการแนะแนว	1) ไม่เข้าใจการเขียนแผนการรวบรวมข้อมูลนักเรียน
2) ออกแบบและจัดบริการแนะแนว 5 บริการ	2) ไม่มีความชำนาญในการสร้างเครื่องมือการติดตามผลและการรวบรวมข้อมูลนักเรียน
3) จัดทำแผนการจัดการบริการแนะแนวตลอดปีการศึกษา	
ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การแนะแนวและครอบคลุม	
3 ด้าน คือ การศึกษา อาชีวะส่วนตัว และสังคมเหมาะกับผู้อื่น	
มิติที่ 3 การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน	
1) จัดกิจกรรมเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม	1) อธิบายการจัดบริการแนะแนวและการเขียนแผนการจัดบริการแนะแนวตลอดปีการศึกษาอย่างไม่ชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน
2) เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	2) ไม่ค่อยใช้การเสริมแรง ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยตอบคำถาม
3) การเสริมแรงในการตอบคำถามและได้ฝึกปฏิบัติ	
จัดบริการแนะแนวในสถานการณ์จริงและจำลอง	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะการจัดการเรียนรู้	ปัญหาการจัดการเรียนรู้
	3) มีการจัดกลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกในกลุ่มมากเกินไป 4) มีกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการบริการแนะแนวระดับประถมศึกษาชั้นน้อย 5) ไม่มีสื่อเกี่ยวกับข่าวสารงานแนะแนวในปัจจุบันและสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย
มิตินี้ 4 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน : นักศึกษา 1) มีคุณลักษณะของครูที่ดี 2) เห็นความสำคัญต่อการช่วยเหลือนักเรียน 3) นำความรู้ไปปฏิบัติจริงในโรงเรียน 4) สามารถคิด ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลต่าง ๆ ได้ 5) มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 6) เกิดการทำงานเป็นระบบ 7) จัดบริการแนะแนวและนำเสนอโดยใช้รูปแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย	1) ขาดการบูรณาการเนื้อหาสาระไปสู่การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน 2) ขาดการคิดแก้ปัญหา วิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริง 3) ขาดการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดบริการแนะแนวให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ผลการหาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน มีดังนี้
 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มิตินี้ 1 เนื้อหา สาระรายวิชา โดยการปรับเนื้อหาสาระเพิ่มเติมให้มีรายละเอียดมากขึ้น มีดังต่อไปนี้

1. การจัดบริการแนะแนวในประถมศึกษาให้มีหลักการจัดบริการ กิจกรรมที่ควรส่งเสริมและเครื่องมือในการติดตามผลให้เหมาะสมกับนักเรียน
2. สอดแทรกทฤษฎีพัฒนาในพัฒนาการของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์
3. หลักการ วัตถุประสงค์และการดำเนินการโครงการเพื่อนที่ปรึกษา (Youth Counselor : YC) ได้แก่ วิธีการให้ทุนและการดำเนินจัดหาทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ทุนการศึกษา ทุนเรียนดี เป็นต้น และตัวอย่างการติดตามผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมแต่ละบริการ

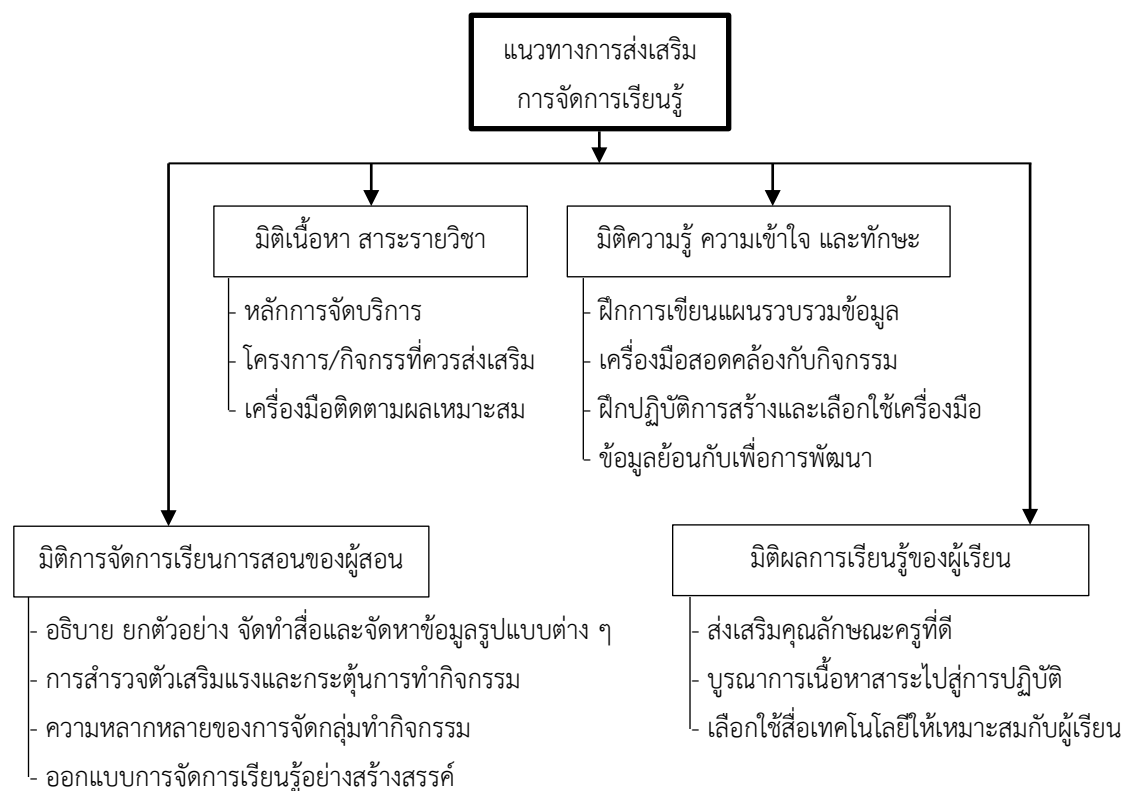
แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มิตินี้ 2 ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียน ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการเขียนแผนการรวบรวมข้อมูล โดยยกตัวอย่างประกอบและเขียนแผนเป็นขั้นตอนเพื่อสร้างความเข้าใจ การส่งเสริมการฝึกปฏิบัติการสร้างและเลือกใช้เครื่องมือให้สอดคล้องกับกิจกรรมพร้อมยกตัวอย่างประกอบ และการส่งเสริมการฝึกการรวบรวมข้อมูลและมีเพื่อนและครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำสู่การพัฒนา

แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มิตินี้ 3 การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ประกอบด้วย

1. ผู้สอนยกตัวอย่างประกอบพร้อมอธิบายการจัดการบริการแนะแนวและการเขียนแผนเป็นลำดับขั้นตอนและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน
2. ผู้สอนทำการสำรวจตัวเสริมแรงที่นักศึกษาต้องการเพื่อนำมาใช้กระตุ้นการตอบคำถามและทำกิจกรรม
3. ผู้สอนจัดกลุ่มทำกิจกรรมไม่ควรเกินกลุ่มละ 6 คนเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีการสลับกลุ่มหมุนเวียนกันไปในแต่ละสัปดาห์เพื่อให้เกิดการทำงานที่หลากหลาย

4. ออกแบบให้นักศึกษาได้คิดสร้างสรรค์การจัดการบริการแนะแนวในระดับประถมพร้อมทั้งปฏิบัติจริงในโรงเรียน
5. จัดทำสื่อและจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานแนะแนว พร้อมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลให้แก่เพื่อน ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ

แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มิติที่ 4 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การส่งเสริมคุณลักษณะของครูที่ดี เห็นความสำคัญต่อการช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาได้บูรณาการเนื้อหาสาระไปสู่การปฏิบัติโดยการจัดการกิจกรรมแนะแนวในสถานการณ์จริง ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการบริการแนะแนวให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ภาพที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนของนักศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

การประเมินลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้รายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษา ในภาพรวมและรายมิติอยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์พบปัญหาการจัดการเรียนรู้ทุกมิติ ได้แก่ มิติเนื้อหา สาระรายวิชาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาและไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ทฤษฎีพัฒนาการสอดแทรกในพัฒนาการของผู้เรียนรวมถึงไม่มีรายละเอียดและขั้นตอนการให้ทุน วิธีการจัดหาทุน และตัวอย่างการติดตามผล มิติความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ซึ่งนักศึกษาไม่เข้าใจการเขียนแผนการรวบรวม ข้อมูลนักเรียนและไม่มีความชำนาญในการสร้างเครื่องมือการติดตามผล มิติการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนที่อธิบาย

การจัดบริการแนะแนวและการเขียนแผนตลอดปีการศึกษาไม่ชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน ผู้สอนจัดกลุ่มจำนวนสมาชิกในกลุ่มมากเกินไป รวมทั้งผู้สอนจัดกิจกรรมบริการแนะแนวระดับประถมศึกษาน้อยและไม่มีสื่อเกี่ยวกับข่าวสารงานแนะแนวที่เป็นปัจจุบัน และมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งนักศึกษายังขาดการบูรณาการเนื้อหาสาระไปสู่การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน ขาดการคิดแก้ปัญหาวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริงและเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดบริการแนะแนวที่เหมาะสมกับผู้เรียนน้อยเกินไป ไม่หลากหลาย ทั้งนี้กล่าวได้ว่า การดำเนินกิจกรรมในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนช่วยให้นักศึกษาสามารถออกแบบและจัดบริการแนะแนว 5 บริการในโรงเรียนได้และช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดี เห็นความสำคัญของการช่วยเหลือผู้เรียนให้พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ น่าจะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจัดบริการแนะแนว 5 บริการทั้งสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลอง แต่ทั้งนี้เนื่องด้วยระยะเวลาการจัดการเรียนรู้มีเพียง 4 คาบ/สัปดาห์และจากคำอธิบายรายวิชาที่มุ่งให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจัดบริการแนะแนว 5 บริการที่เน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่าการบรรยาย การดำเนินกิจกรรมจึงต้องจัดเนื้อหา สาระให้มีความเหมาะสมและไม่ให้ความซ้ำซ้อนกับรายวิชาที่นักศึกษาเคยเรียนมาแล้ว น่าจะส่งผลให้เนื้อหาสาระบางอย่างยังมีรายละเอียดไม่มากพอ เช่น การจัดบริการแนะแนวในระดับประถมศึกษา ทักษะการสื่อสารและข่าวสารงานแนะแนว เป็นต้น และเชื่อมโยงต่อการจัดการเรียนการสอนในประเด็นดังกล่าวมีกิจกรรมน้อยไปด้วย จึงน่าจะยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และนอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาได้ช่วยเหลือและเรียนรู้ร่วมกันในการฝึกปฏิบัติและให้เป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาเรียนจำนวนนักศึกษาและสถานที่ฝึกปฏิบัติจึงต้องมีการจัดกลุ่มให้เหมาะสมกับข้อจำกัดดังกล่าวทำให้มีสมาชิกในกลุ่มจำนวนมาก น่าจะส่งผลถึงความรู้ ความเข้าใจและทักษะของนักศึกษาที่ไม่ทั่วถึงทุกคนเกิดความไม่เข้าใจและไม่ชัดเจนได้ เช่น การเขียนแผนการรวบรวมข้อมูล และการสร้างเครื่องมือการติดตามผล เป็นต้น

การศึกษาลักษณะและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษาพบว่าการจัดการเรียนการสอนมีการจัดกลุ่มที่มีสมาชิกมากเกินไป สมาชิกในกลุ่มมีมากกว่า 6 คน ส่งผลให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ไม่ทั่วถึงทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับอารมณ์ ใจเที่ยงที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแบบร่วมแรงร่วมใจว่ามีลักษณะ ดังนี้ มีการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่ควรเกิน 6 คน มีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันเพื่อช่วยเหลือกันและสมาชิกต่างมีบทบาทรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน (Jaithiang, 2007, p. 121) จากผลงานวิจัยมีความคล้อยกัน น่าจะสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในกลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่า 6 คนซึ่งไม่เหมาะกับการทำงานเป็นกลุ่มและพบว่านักศึกษายังไม่สามารถบูรณาการเนื้อหาสาระไปสู่การปฏิบัติ จากกิจกรรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่าสอนบรรยาย ซึ่งสอดคล้องกับการสอนแบบบูรณาการของพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุทท์ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือตอบปัญหาที่สงสัยด้วยการผสมผสานสาระ กระบวนการ วิธีการสอน เทคนิคที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยการสอดแทรกสาระ ความรู้อื่น ๆ และคุณธรรม จริยธรรมอย่างเหมาะสม เกิดความสมบูรณ์อย่างสมดุลเหมือนเป็นชีวิตของผู้เรียน การเชื่อมโยงดังกล่าวทำให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญามิติต่าง ๆ หรือการพัฒนาพหุปัญญา (Multiple intelligences) ได้ (Dachakupt & Yindeesuk, 2017, p. 171) จากผลงานวิจัยมีความสอดคล้องกันน่าจะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เน้นการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ และไม่มีสาระการเรียนรู้อื่น ๆ มาเกี่ยวข้องมีเพียงเนื้อหาสาระเกี่ยวกับบริการแนะแนวน่าจะทำให้การเรียนรู้ทั้งเนื้อหา ทักษะและกระบวนการไม่ได้เชื่อมโยงกันอย่างสมดุล

แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษานั้น ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละมิติ ดังนี้

มิติเนื้อหา สารรายวิชา ควรจัดให้มีหลักการจัดการบริการแนะแนวโรงเรียนประถมศึกษาที่ครอบคลุม เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการจัดการบริการ โครงการ/กิจกรรมที่ควรส่งเสริมและเครื่องมือในการติดตามผลที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Mekkhachorn (2014, p. 9-12) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการแนะแนวในระดับ ประถมศึกษาว่าการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนระดับประถมศึกษาถือว่ามีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ถูกต้อง ตลอดจนการเตรียมตัวด้านต่าง ๆ ของเด็กทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้นบริการแนะแนวในระดับประถมศึกษาจึงมีความสำคัญมิใช่เพียงเฉพาะต่อตัวนักเรียนเท่านั้น แต่มีความสำคัญต่อบุคลากรอื่นด้วย การจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและปัญญา ตลอดจนส่งเสริมด้านการศึกษา อาชีพ และให้สามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การเตรียมเด็กและเยาวชนไปสู่อนาคตนี้ จำเป็นต้องอาศัยการดำเนินงานที่มีระบบ และมีขั้นตอน นอกจากจะอาศัยกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ยังอาจใช้กระบวนการแนะแนวควบคู่กันไปได้อย่างดี โดยการจัดกิจกรรมหรือโครงการแนะแนวเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากผลการวิจัย มีความสอดคล้องกันน่าจะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระการจัดการบริการแนะแนวในประถมศึกษาเป็นภาระงานหนึ่งของ งานแนะแนวที่สำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในระดับ มัธยมศึกษาและอุดมศึกษาต่อไป รวมทั้งสามารถเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถ ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ฉลาด

มิติความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียน ด้วยการส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการบริการแนะแนว ตลอดปีการศึกษาให้เป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับพนม ลิมอารีย์ กล่าวว่า หลักการแนะแนวที่ทำให้บริการแนะแนว ในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ คือ การจัดการบริการแนะแนวจะต้องกระทำอย่างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง เป็นระเบียบ แบบแผน และหลักการสำคัญของการบริหารโครงการแนะแนว ประการหนึ่ง คือ ขอบข่ายของงานแนะแนวจะต้อง จัดให้ครอบคลุมการแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม (Limaree, 1990, p. 11) จากผลการวิจัย มีความสอดคล้องกันน่าจะเกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการบริการแนะแนวตลอดปีการศึกษาที่ต้องเขียนให้เป็นระบบ เพื่อวางแผนการจัดการบริการแนะแนวให้เป็นระเบียบ แบบแผน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ทุกขั้นตอน จนกระทั่งบุคคลได้รับการช่วยเหลือสามารถนำตนเองและช่วยเหลือตนเองได้ ต่อเนื่อง ครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การส่งเสริม ช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด

มิติการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ด้วยการสำรวจตัวเสริมแรงที่นักศึกษาต้องการเพื่อนำมาใช้กระตุ้นการตอบคำถาม และทำกิจกรรม และจัดกลุ่มทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับแผนการสอน สถานที่และเวลาเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Noppornchrenkul and Adulkasem (2018, p. 952-970) พบว่าแรงเสริมทางบวกมีประสิทธิภาพในการเพิ่มพฤติกรรมความรับผิดชอบในการส่งงานของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะเห็นได้ว่า เมื่อผู้วิจัยเพิ่มแรงเสริมทางบวกด้วยคะแนน กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรับผิดชอบ ในการส่งงานสูงขึ้น โดยค่าเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบในการส่งงานสูงขึ้น และมีค่าเฉลี่ยของจำนวน นักศึกษาที่ล่าช้า และไม่ส่งงานน้อยลง และสอดคล้องกับ Sangprasit (2013, p. 209-210) กล่าวว่าแรงจูงใจภายนอก เป็นการกระทำเพื่อให้ได้สิ่งอื่น (เป็นการกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมาย) แรงจูงใจภายนอก มักได้รับอิทธิพลมาจากตัวล่อนอก (External incentives) ที่เป็นรางวัลและการลงโทษ เช่น ผู้เรียนที่ทุ่มเทเรียนอย่างหนัก เพื่อให้สอบได้คะแนนสูง

ซึ่งคะแนนถือว่าเป็นตัวเสริมแรงชนิดหนึ่ง จากผลการวิจัยมีความสอดคล้องกันน่าจะสัมพันธ์กับการเสริมแรงและแรงจูงใจภายนอกโดยครูผู้สอนเสริมแรงการตอบคำถามที่เป็นรางวัล ช่วยทำให้นักศึกษาตอบคำถามมากขึ้น ส่งผลต่อการทุ่มเทในการเรียนและความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น

มิติผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยการส่งเสริมและบูรณาการการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรกกิจกรรมโดยเลือกใช้เครื่องมือและสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนร่วมกับให้นักศึกษามีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งเป็นคุณลักษณะของครูที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของเรืองวิทย์ นนทภา ที่ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจพบว่าเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนประทับใจ คือ การช่วยเหลือลูกศิษย์ที่มีปัญหาเป็นที่ปรึกษาได้ทุกระเบื้อง มีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกับลูกศิษย์ ครูแสดงให้เห็นถึงความห่วงใย ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ จนประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมและโครงการ (Nontapa, 2016, p. 142-153) และสอดคล้องกับพนม ลิ้มอารีย์ กล่าวถึงคุณสมบัติของครูแนะแนวที่จำเป็นประการหนึ่ง คือ มีความสนใจในทุกสุขของนักเรียน เป็นผู้เข้าใจนักเรียน (Limaree, 1990, p. 267) จากผลการวิจัยมีความสอดคล้องกันน่าจะเกี่ยวข้องกับลักษณะของครูที่ดีมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงแต่ทำการสอนและยังช่วยเหลือผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจ วางแผน และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

เนื่องจากในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรเท่านั้น ซึ่งอาจจะไม่หลากหลายกับบริบทอื่น ๆ จึงควรศึกษาหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่เปิดสอนในรายวิชาเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันด้วยเพื่อนำมาบูรณาการร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการประชุมกลุ่มแลกเปลี่ยนลักษณะและปัญหา แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษา กับครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน เพื่อทราบข้อมูลว่านักศึกษาที่ได้เรียนวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงหรือไม่ และทางครูพี่เลี้ยงในฐานะครูที่ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานแนะแนวมีความคิดเห็น ควรส่งเสริมความรู้และทักษะใดเพิ่มเติม
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และได้ทำงานเป็นครูแนะแนวในโรงเรียนว่าความรู้ในวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนเพียงพอหรือไม่ ต้องการส่งเสริมส่วนใดเพิ่มเติมอีก
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาผลของแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รายวิชาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักศึกษา เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้
4. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นที่คล้ายคลึงกันในกลุ่มวิชาจิตวิทยาแนะแนว เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุง

เอกสารอ้างอิง

- Academic Promotion and Registration Office. (2016). *Academic*. Retrieved May 17, 2019, from http://reg.nrru.ac.th/registrar/grade_entry_0.asp?classacadyear=2559&avs1068290842=113 (In Thai)
- Dachakupt, P., & Yindeesuk, P. (2017). *7C Skill of Teachers 4.0*. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House. (In Thai)
- Faculty of Education. (2012). *Bachelor of Education Program in Counseling Psychology and Guidance-Thai Language*. Nakhonratchasima : Nakhonratchasima Rajabhat University. (In Thai)
- Jaithiang, A. (2007). *Principles of Teaching* (4th ed.). Bangkok : Odian Store. (In Thai)
- Limaree, P. (1990). *Introduction to guidance*. Bangkok : Odian Store. (In Thai)
- Mekkhachorn, N. (2014). *Guidance in Elementary Education*. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University Printing House. (In Thai)
- Nontapa, R. (2016). Features of the Teacher to the Students Impressed: Master of Teacher. *FEU Academic Review*, 10(2), 142-153. (In Thai)
- Noppomchrenkul, W., & Adulkasem, S. (2018). The effect of using positive reinforcement to increase responsible behavior of undergraduate student . *Veridian E-Journal*, 11(1), 952-970. (In Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Board (NESDB). (2011). *The Eleventh National Economic and Social Development Plan (2012-2016)*. Retrieved May 17, 2019, from https://www.nesdb.go.th/download/article/article_20160323112431.pdf (In Thai)
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Sangprasit, S. (2013). *Educational Psychology*. Nakhonratchasima : Nakhonratchasima Rajabhat University. (In Thai)
- Srisa-ard, B. (2013). *Preliminary Research* (9th ed.). Bangkok : Suriwiyasan Printing. (In Thai)

ผู้เขียนบทความ

นางสาวกนกกร เมตตาคิจิต

อาจารย์ประจำสาขาจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
340 ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000
E-mail: kanokkorn.mtj@gmail.com